

Karin Säfström
046-359 57 94
Karin.safstrom@lund.se

Socialnämnden i Lund

Förslag på kriterier för och prioriteringsordning av stödlägenhet

Dnr SO 2019/0133

Sammanfattning

Socialnämnden fattade i mars 2018 beslut om en åtgärdsplan för barn i hemlöshet. En av åtgärderna var att se över kriterier för biståndet stödlägenhet och en prioriteringsordning av beviljade bistånd. Arbete utifrån övriga åtgärder har tidigare redovisats för socialnämnden.

Stödlägenhet är ett bistånd som en person kan beviljas om denne står utanför ordinarie bostadsmarknad och har ett behov av stöd för att få och behålla en bostad. Biståndet utreds av socialsekreterare på boendeenheten i nära samarbete med övriga enheter som har kontakt med den enskilde. Beslut fattas därefter av enhetschef på boendeenheten.

Behovet av och antalet beviljade bistånd i form av stödlägenhet överstiger tillgången av bostäder varför en prioriteringsordning är nödvändig. En prioriteringsordning ska dock alltid bara ses som en vägledning och individuella hänsyn måste alltid tas vid tilldelning av bostad.

En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från socialförvaltningen och två representanter från socialnämnden har arbetat med frågan. Nedan följer förslag på kriterier och prioriteringsordning samt förslag på tidsbegränsade bistånd avseende stödlägenhet i vissa fall.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 2 oktober 2019 (denna skrivelse).

Barnets bästa

Påverkar beslutet barn?

Socialförvaltningens arbete med att minska och motverka omfattar i högsta grad barn. Enligt socialförvaltningens kartläggning av hemlöshet finns barn i hushåll som lever i hemlöshet.

Har barn fått uttrycka sina åsikter? (artikel 12)

Barn har inte fått uttrycka sin åsikt om förslag på kriterier för och prioriteringsordning av stödlägenhet men i samband med kartläggning av hemlöshet intervjuas barn i hemlöshet. Det finns också ett tydligt barnperspektiv i arbetet med hushåll i hemlöshet där det finns barn. En av åtgärds punkterna i beslutad åtgärdsplan är också att ta fram en barnchecklista som ska vara ett stöd för socialsekreterare som möter barn i sitt arbete, både när det gäller utredning av stödlägenhet och uppföljning av bistånd i form av boende på hotell och vandrarhem.

Hur har barns bästa beaktats? (artikel 2,3 och 6)

Barns rätt sätt alltid i främsta rummet i arbetet med att minska och motverka hemlöshet. Detta sker vid biståndsbedömning vid olika akuta boendelösningar och mer varaktiga lösningar. Handlingsplan för att minska och motverka hemlöshet innehåller också ett insatsområde gällande barn. Föreslagna prioriteringar har också utgångspunkt i barns bästa.

Beskriv eventuella intressekonflikter (artikel 4)

Behovet av och antalet beviljade bistånd i form av stödlägenhet överstiger tillgången till bostäder, här kan en konflikt uppstå när en prioritering mellan hushåll med barn behöver göras. I gruppen hemlösa hushåll med barn finns också hushåll inte är ansetts berättigade till bistånd i form av bostad.

Ärendet

Socialnämnden fattade i mars 2018 beslut om en åtgärdsplan för barn i hemlöshet. En av åtgärderna var att se över kriterier för biståndet stödlägenhet och en prioriteringsordning av beviljade bistånd. Arbete utifrån övriga åtgärder har tidigare redovisats för socialnämnden.

Stödlägenhet är ett bistånd som en person kan beviljas om denne står utanför ordinarie bostadsmarknad och har ett behov av stöd för att få och behålla en bostad. Biståndet utreds av socialsekreterare på boendenheten i nära samarbete med övriga enheter som har kontakt med den enskilde. Beslut fattas därefter av enhetschef på boendenheten.

Flera målgrupper kan vara aktuella för biståndet stödlägenhet. Det kan röra sig om en person eller ett hushåll som står utanför ordinarie bostadsmarknad på grund av tidigare vräkning och/eller omfattande skulder. Personen har ofta en annan samtidig annan problematik, till

exempel ett tidigare missbruk och/eller psykisk ohälsa. En annan målgrupp är våldsutsatta personer.

Behovet av och antalet beviljade bistånd i form av stödlägenhet överstiger tillgången av bostäder varför en prioriteringsordning är nödvändig. En prioriteringsordning ska dock alltid bara ses som en vägledning och individuella hänsyn måste alltid tas vid tilldelning av bostad.

En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från socialförvaltningen och två representanter från socialnämnden har arbetat med frågan. Nedan följer förslag på kriterier och prioriteringsordning samt förslag på tidsbegränsade bistånd avseende stödlägenhet i vissa fall.

Kriterier för stödlägenhet

Kriterierna för bistånd i form av stödlägenhet föreslås kvarstå men med förtydligandet att den enskilde har ett eget ansvar att söka lösningar och att det tydligt ska framgå av utredningen huruvida den enskilde uttömt sina egna möjligheter. Detta kan leda till att personer som söker biståndet meddelas avslag på sin ansökan då denne inte bedömts ha sökt på egen hand och därmed inte uttömt sina möjligheter. Vid ett avslag på den grunden är det viktigt att socialförvaltningen följer upp med erbjudande om stöd i den enskildes bostadssökande och att detta dokumenteras samt att den enskilde påminns om möjligheten att söka biståndet på nytt. Viktigt är också att följa upp personer som söker biståndet men som inte kan påvisa ett stödbehov, där den enskilde då erbjuds stöd i att samla in den information som krävs för att biståndet ska beviljas.

Vilket stöd som kopplas till stödlägenheten är individuellt. En viktig del av stödet är att personen ska kunna behålla sin bostad och få en varaktig boendelösning. Detta kan handla om att skapa fungerande rutiner i sin vardag eller att ordna upp sin ekonomiska situation.

I de allra flesta fall kan den enskilde på sikt ha möjlighet att ta över förstahandskontraktet på bostaden. Om detta inte är möjligt ska den enskilde få stöd att hitta en annan varaktig boendelösning.

Prioriteringsordning

Behovet av och antalet beviljade bistånd i form av stödlägenhet överstiger tillgången av bostäder varför en prioriteringsordning är nödvändig. En prioriteringsordning ska dock alltid bara ses som en vägledning och individuella hänsyn måste alltid tas vid tilldelning av bostad.

Det får ses som viktigt att undvika att personer och hushåll blir kvar i boendelösningar eller är fortsatt placerade med till en hög kostnad när behovet inte längre kvarstår och därför föreslås en prioritering

av ärenden som är tidigare kända av socialförvaltningen och där någon form av bistånd till boendelösning eller placering beviljats.

Det kan handla om placeringar på HVB, familjehem och skyddade boenden eller bistånd till hotell- eller vandrarhemsboende.

Prioriteringsordningen är uppdelad i två steg, där det första steget ska säkerställa en prioritering av tidigare kända ärenden. Här tas inte hänsyn till bostadens storlek. Prioriteringen i steg ett föreslås då enligt nedan:

Person/hushåll med bistånd i form av placering eller bistånd till boendelösning på hotell eller vandrarhem	60%
Person/hushåll som inte är aktuell för bistånd enligt ovan	40%

Inte alla bostäder kan vara aktuella för alla målgrupper, mindre lägenheter kan till exempel inte tilldelas en större barnfamilj. Fortsatt förslag på prioritering delas därför upp i två olika slags bostäder, större och mindre bostäder.

Större bostäder

Större bostäder ses som bostäder om tre rum och kök eller större, men kan även omfatta lägenheter om två rum och kök om bostaden kan ses som lämplig mindre barnfamiljer.

Förslaget är att alla större bostäder ska tilldelas hushåll med barn. Ingen särskild prioriteringsordning föreslås mellan de olika målgrupperna utan en bedömning får göras i varje enskilt fall när en bostad finns tillgänglig. Bedömningen görs av socialsekreterare på boendeenheten i nära samarbete med övriga berörda enheter.

Mindre bostäder

Som mindre bostäder räknas bostäder om två rum och kök eller mindre och som ses som mest lämpade för ensamstående personer eller par utan barn.

Det får här ses som viktigt att tydliggöra att det i ärenden utan barn ska finnas ett tydligt stödbehov hos den enskilde. Inte heller för mindre bostäder föreslås någon prioritering mellan målgrupper men med en prioritering av bostäder till ungdomar i målgruppen 18-25 år enligt nedan.

Vuxna personer 18-25 år	75%
Vuxna personer över 25 år	25%

Tidsbegränsade hyresavtal

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för att barn inte riskerar att fara illa eller far illa. Ett bistånd i form av stödlägenhet kan vara aktuellt i ärenden med barnfamiljer där familjen under en längre tid varit bostadslös och bott i otillfredsställande boendeformer utan att det tydligt framkommit hinder för att den enskilde ska kunna erhålla en bostad på ordinarie bostadsmarknad, utöver till exempel otillräcklig kötid, och att det inte finns ett egentligt stödbehov.

I dessa fall föreslås socialförvaltningen fatta tidsbegränsade beslut om stödlägenhet med tydlig inriktning på att den enskilde ska ges fortsatt stöd att söka annan varaktig boendelösning. Under vilken period som biståndet ska ges får beslutas individuellt. Dock begränsas detta till maximalt fyra år som är samma tid som besittningsskyddet kan förhandlas bort efter beslut i hyresnämnd. Ett riktmärke är att beslut om tidsbegränsade bistånd fattas för ett halvår i taget under maximalt fyra år.

Förebyggande arbete

Att förebygga bostads- och hemlöshet är en viktig del i socialförvaltningens arbete och planering för kommande boendelösningar ska finnas tidigt i den enskildes planering vid t ex placering på HVB eller stödboende eller när bistånd till hotell- eller vandrarhemsboende beviljas. Det är här också viktigt att tydliggöra den enskildes ansvar att söka egna lösningar och planera för kommande boendelösning genom att till exempel ställa sig i kö för bostadsbolag. Viktigt är här också att säkerställa att den enskilda erbjuds stöd i det egna bostadssökandet om det finns behov av det.

Socialförvaltningens förslag till beslut

- att godkänna tjänsteskrivelsen
- att godkänna förslag på kriterier för och prioriteringsordning av stödlägenhet.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Annika Pettersson
Socialdirektör

Karin Säfström
verksamhetschef

Beslut expedieras till:
Akten